

Kalendarz

Większość państw arabskich funkcjonuje według znanego nam kalendarza gregoriańskiego, opartego na systemie słonecznym. Natomiast święta muzułmańskie liczone są według kalendarza księżycowego, co sprawia, że są one ruchome.

Kalendarz muzułmański liczony jest od 622 A.D., czyli od roku emigracji proroka Mahometa z Mekki do Medyny. Emigracja w języku arabskim to *hiğra*, stąd też lata liczone są według kalendarza *hidżry*, a zapisywane są jako A.H. lub H. Rok dzieli się na 12 miesięcy, po 29 lub 30 dni, czyli razem 354 dni, co odpowiada pełnemu obrotowi Księżyca wokół Ziemi. Rok *hidżry* jest krótszy od roku słonecznego o 10–11 dni. Poszczególne miesiące mają swoje nazwy związane ze zjawiskami przyrody lub dawnymi obyczajami sprzed epoki islamu:

muħarram – „święty”, miesiąc zakazu walk plemiennych;

şafar – „żółty”, miesiąc zapadania na „żółtą chorobę”;

rabī' al-awwal – „pierwsza wiosna”;

rabī' ath-thānī – „druga wiosna”;

ğumada al-ūla – „pierwsze krzepnięcie”, miesiąc zamarzania wody, początek zimy;

ğumada al-akhīra – „ostatnie krzepnięcie”;

rağab – „powstrzymywanie się” (od walk i wojen);

sha' abān – „rozchodzenie się”, miesiąc walk i wojen;

ramađān – „palący”, miesiąc upałów;

shawwāl – „dosiadanie wielbłądów”, miesiąc wyruszania koczowników z obozów;

dhū al-qa'ada – „pozostawanie”, miesiąc postoju koczowników;

dhū al-ħiğğa – miesiąc pielgrzymki do Mekki.

W niektórych krajach daty podawane są według obydwu kalendarzy, A.D. oraz A.H.

Nazwy miesięcy słonecznych po arabsku są zbliżone do nazw angielskich:

yanāyr – styczeń,

yūlyū – lipiec,

fiḅrayr – luty,

aghustus – sierpień,

mārs – marzec,

sibtimbr – wrzesień,

abrīl – kwiecień,

uktūbr – październik,

māyū – maj,

nūfimbr – listopad,

yūnyu – czerwiec,

dīsibr – grudzień.

W Libanie i Syrii miesiące słoneczne pokrywają się z kalendarzem gregoriańskim i mają swoje własne nazwy:

<i>kānūn ath-thānī</i> – styczeń,	<i>tammūz</i> – lipiec,
<i>shabāṭ</i> – luty,	<i>āb</i> – sierpień,
<i>ādhār</i> – marzec,	<i>aylūl</i> – wrzesień,
<i>nīṣān</i> – kwiecień,	<i>tishrīn al-awwal</i> – październik,
<i>ayyār</i> – maj,	<i>tishrīn ath-thānī</i> – listopad,
<i>ḥazīrān</i> – czerwiec,	<i>kānūn al-awwal</i> – grudzień.

W Libii od momentu przewrotu wojskowego z 1 września 1969 r. wprowadzono nowy kalendarz, nieuznawany nigdzie indziej w świecie arabskim. Jest on mało znany, stąd też większość dat zapisuje się podwójnie – według kalendarza libijskiego i gregoriańskiego.

Nie istnieje żaden system dni wolnych, który obejmowałby wszystkie kraje arabskie. Dniem świątecznym jest piątek – dzień modlitwy w meczecie. Część państw uznaje za weekend czwartek i piątek (Algieria, Syria), niektóre natomiast piątek i sobotę (Kuwejt). W Egipcie weekend jest ruchomy: jest to czwartek i piątek albo piątek i sobota. W dni wolne i świąteczne zamknięte są wszystkie urzędy, natomiast otwarta jest większość sklepów. Jedynie na czas piątkowej modlitwy w meczecie, około południa, drobni sklepikarze zamykają swoje stragany na ok. godzinę, a bazyry i ulice wyludniają się.